

Handläggare
Lisa Gagnerud
Telefon: 08-508 25 121

Till
Socialnämnden
2019-01-22

Fördelning av projektmedel till Peer support - kvalificerat kamratstöd inom socialpsykiatrin

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att bevilja tidsbegränsat bidrag till föreningen Nationell samverkan för psykisk hälsa Stockholms län (NSPH) med 3,5 miljoner kronor.
2. Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att teckna avtal med föreningen NSPH.

Peter Svensson
tillförordnad förvaltningschef

Veronica Wolgast
avdelningschef

Sammanfattning

Socialförvaltningen har under de senaste tre åren samarbetat med föreningen Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) kring projektet *PEER support Stockholm*. PEER support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning blir professionellt verksamma inom vård och omsorg för att stötta brukare i deras återhämtningsprocesser.

I stadens budget för 2019 beslutade kommunfullmäktige att avsätta 3,5 miljoner kronor för arbete med PEER support och gav socialnämnden i uppdrag att tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med PEER Support inom socialpsykiatrin, gärna i dialog med Region Stockholm. Socialförvaltningen anser att samarbetet med föreningen NSPH har fungerat tillfredsställande och förordar därför ett fortsatt nära samarbete kring projektet. Förvaltningen föreslår att föreningen NSPH:s ansökan beviljas och att 3,5 miljoner kronor utbetalas till föreningen NSPH för fortsatt drift av projektet, under perioden 2019-01-01 till och med 2019-12-31.

Bakgrund

Nationell samverkan för psykisk hälsa, NSPH, är ett nätverk av patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom det psykiatriska området. I Stockholms län samverkar nio olika föreningar som var för sig representerar människor med olika former av psykisk ohälsa och sjukdom, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ätstörningar, självska debeteende, beroendeproblematik och suicidalitet samt deras anhöriga. Under 2017 ombildades NSPH från nätverk till en helt fristående organisation med en egen självständig ekonomi.

Inom ramen för Stockholms handlingsplan för socialpsykiatri (2013-2017) tog staden fram en strategi med syfte att stärka enskilda brukares delaktighet och inflytande på boenden och sysselsättningar. Ett led i strategin var även att utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer kring delaktighet och inflytande.

Peer supportarbetet har funnits i staden sedan 2016. Satsningen finansierades under 2016 och 2017 av statliga stimulansmedel inom ramen för PRIO och Uppdrag Psykisk Hälsa. I Kommunstyrelsens budget för 2018 fick socialnämnden budgetmedel för att fortsätta arbetet med PEER support. Socialnämnden fick också ett uppdrag att sprida och implementera PEER support i stadsdelsnämnderna. Arbetet har bedrivits genom en överenskommelse som tecknats mellan socialnämnden och NSPH.

PEER support är en ny företeelse i Sverige men är vanligt förekommande i vissa andra länder, till exempel i USA och Storbritannien. I Sverige har PEER support projekt även startats upp i Västra Götalandsregionen, Skåne och Uppsala. Ytterligare regioner som planerar för att utbilda PEER supportrar är Örebro, Jönköping, Västerbottens- och Norrbottens län.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 16 januari. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 17 januari.

Ärendet

I Stockholms stads budget för 2019 får socialnämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med PEER Support inom socialpsykiatrin, gärna i dialog med Region Stockholm.

Föreningen NSPH har inkommit med en ansökan om tidsbegränsat bidrag för att fortsätta driva arbetet tillsammans med Stockholms stad. Meden ska främst användas till lönekostnader och övriga omkostnader såsom exempelvis handledning.

Vad är PEER support?

I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för schizofreni beskrivs PEER support som brukarspecialister som kan fungera som motiverande förebilder, återupprätta hopp och etablera goda relationer genom att dela med sig av sina erfarenheter av ohälsa, vård, stöd och återhämtning. Socialstyrelsen rekommenderar att stöd i form av brukarspecialist kan erbjudas inom ramen för forskning och utveckling. Utvärderingar och studier pågår.

I sin ansökan beskriver NSPH PEER support på följande sätt: *En peer supporter är en yrkesresurs med egen erfarenhet av psykisk ohälsa som erbjuder professionellt kamratstöd utifrån sina egna och brukarrörelsens samlade erfarenheter av återhämtning, egenmaktutveckling och minskat självstigma.*

Några exempel på konkreta arbetsuppgifter är att anordna gemenskaps- och hälsofrämjande aktiviteter och studiecirklar, att följa med på viktiga möten och att bidra med praktiska tips, förhållningssätt och strategier som kan vara till hjälp i vardagen. Ytterligare en del i arbetet som peer supporter är att bidra med brukarperspektivet på en mer övergripande nivå i verksamhetsutvecklingen. Peer supportern ska ingå i och komplettera personalgruppen men inte ta över personalens roll.

Utveckling av PEER support i staden

För närvarande arbetar åtta PEER supportrar inom stadens olika verksamheter. Dessa arbetar på olika sysselsättningsverksamheter, träfflokaler, stödboenden, inom socialförvaltningens enhet för Bostad först och försöks- och träningslägenheter och på Arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet, Alfa. De stadsdelsförvaltningar som har en PEER support i sina verksamheter är Farsta, Östermalm och Södermalm och Hägersten-Liljeholmen.

De PEER supportrar som föreningen NSPH anställer får utbildning och deltar i handledning för att klara sitt uppdrag. NSPH har också regelbundna avstämningsmöten med arbetsplatsen där chef eller kontaktperson på arbetsplatsen deltar tillsammans med PEER supportern.

Uppföljning av PEER support

Tillsammans med forskare från Centrum för evidensbaserade psykosociala studier (CEPI) har NSPH tagit fram en

utvärderingsmodell för PEER support. Syftet är att följa på vilket sätt PEER support implementeras i stadens verksamheter och vilken effekt PEER support har. Materialet är också tänkt att användas i nationell forskning om PEER support i Sverige. I utvärderingsdesignen ingår att göra tre mätningar eller utvärderingar. Utvärderingen görs med djupintervjuer där både chefer, personal och peer supportrar intervjuas. NSPH har gjort en första utvärdering som visar på att de positiva effekterna för brukarna är minskat självstigma, ökat självförtroende och ökad självkänsla, mer och bättre kommunikation med andra brukare samt hopp om återhämtning och egenmakt. Positiva effekter för verksamheterna är till exempel ökat brukarinflytande, tillförande av brukarperspektiv, ökad kunskap och förståelse, medvetenhet om stigmatiserande gränsdragningar och ”ett ständigt närvarande brukarperspektiv på verksamheten.”. Utvärderingen visar också på behov av att fortsätta fördjupa planeringen och förankringsarbetet, särskilt gentemot den personal som ska arbeta tillsammans med en peer supporter. Socialförvaltningen genomför för närvarande en uppföljande utvärdering och kommer att sammanställa en rapport under våren 2019. Utvärderingen görs i samarbete med två forskare som är knutna till CEPI.

Jämställdhetsanalys

Hittills har två män och sex kvinnor anställts som peer supportrar. I sin ansökan beskriver föreningen NSPH att de försöker eftersträva så stor spridning som möjligt vad gäller erfarenheter, bakgrund, funktionsnedsättningar, kön, ålder och kulturell bakgrund.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen ser positivt på att fortsätta samarbetet med NSPH kring PEER support. Förvaltningen anser att PEER support Stockholm har god potential att fortsätta främja inflytande och delaktighet på exempelvis boenden och sysselsättningar. PEER support innebär en betydande påverkan på stadens möjlighet att arbeta med brukarinflytande på ett professionellt sätt.

Socialförvaltningen anser att samarbetet med föreningen NSPH har fungerat bra under projektets gång. Förvaltningen menar att föreningen NSPH:s modell är gynnsam för verksamheterna och för de anställda personerna med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Föreningen NSPH erbjuder både utbildning och handledning vilket innebär att peer supportrarna rustas och vid behov ges kollegialt och professionellt stöd.

Förvaltningen föreslår att föreningen NSPH:s ansökan beviljas och att 3,5 miljoner kronor utbetalas till föreningen NSPH för fortsatt

drift av projektet, under perioden 2019-01-01 till och med 2019-12-31. I överenskommelsen som tecknas med NSPH ska det vara möjligt för NSPH att använda medlen i nära anslutning till 2019, dock senast 2020-03-31. Detta för att möjliggöra fortsatta löneutbetalningar och andra omkostnader efter årsskiftet. Medlen medför att projektet fortlever och stabiliseras under perioden.

Förvaltningen kommer att ta fram en överenskommelse med föreningen NSPH där det i framgår vad som ingår i föreningen NSPH:s uppdrag samt på vilket sätt de ska redovisa det löpande arbetet till socialförvaltningen.

Bilaga

Ansökan tidsbegränsat bidrag från NSPH Stockholms län för projektet PEER Support.